

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

" 1/2 " 1 " 60

" 1/4 " — " 90

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

" 1/2 " 3 " "

Numeri singuratici se vënd
în Cluj cu 5 fileri, într'alte
locuri cu 6 fileri.

Răvașul

INSERTIUNILE

se plătesc după mări-
mea locului ce ocupă;
fiecare cm. □ costă o-
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

ADRESA:

„RĂVAȘUL”
CLUJ, - KOLOZSVÁR
6. JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: IULIU FLORIAN

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Primarul Vienei Dr. C. Lueger.

Ca foaie care este călezită de principiile creștinismului pozitiv, ne facem plăcerea a ne împodobi acest număr cu chipul aceluia bărbat, care în împărătescul oraș al Vienei a ridicat și a dus la isbândă steagul vieții creștinești, luptând împotriva acelor ovrei și argați ai lor, cari au inveninat cu rățecitele lor idei viața sufletească a popoarelor, ear cu apucăturile lor au exploatat și exploatează neamul creștinesc în tot chipul.

Bărbăția Doctorului Lueger poate slugi de model tuturor bărbaților luptători pe terenul vieții publice, ear isbânda lui să fie îndemn tuturor celor ce luptă pentru drepturi sfinte, ori câte piedeci și greutăți ar întâmpina în calea realizării aspirațiilor lor.

Eată cum vrem să completăm raportul publicat în numărul din urmă al foii noastre despre jubileul Doctorului Lueger.

Cu 1 Noemvrie începe nou abonament
la

„Răvașul” Pe 1/4 de an costă 90 fil.
" 1/2 " " " 1:60 "
" 3/4 " " " 2:50 "
Restanțierii să binevoiască a-și achita datoria!

FOIȚA RĂVAȘULUI

Crucea voinicului.

(Continuare și fine).

După un scurt popas, pornim earăși, de astădată pe poteca cea ostenicioasă, că mai ales pentru asta venisem. După suiș și scoboriș de un cias, ne trezim înaintea unui țanc pleșuv și spălăcit de povoaie, opăcit în desigur brazilor. Lângă el, chiar unde se cotește poteca, o dilmă de pământ acoperită cu muriș înflorit și în capul ei o formă de cruce, răzimată de un brăduț.

»Aici se poposim mai mult, că-i loc scump», zise badea Toader, ștergându-și obrazul cu mâneca cămeșii. Urmă apoi eară cu duioșia vorbelor lui: »Vezi ruptura ceia colo în virful jghiabului, țancul ăsta de acolo s'a prăbușit aici. Ci că uite cum: Era cioban Bujor Cătana, și apoi nu-i ziceau Cătana din batjocură, făr' îi ziceau, că se luptase alătura cu ghinărarul în lupta cu »Burcuș» și căpătase o medalie dela împăratu pentru vitejia și ispravă lui. Cum spuneam el era cioban; un ficior ca un brad și bun și blând, că nu-l grăia nimeni în sat de rău și Doamne! ce i-a mai fost scris și lui să pățească. În dulcele Crăciunului s'a fost însurat cu fata Oierului, cu Nuțica, era adecă Oierul ăsta cel mai bogat om în sat și vrut-o el să-și câștige un ginere harnic și cuminte. Pe atunci erau mai chibzuiți oamenii

Patima beției.

II.

Așa te prinde patima în năvodul ei: pe furiș, viclenește și cu momeli. Ei hei, dar nu-i aici buba. Buba e că leacu-i scump și că beutura e cu bani grei plătită. Ce ți-ar fi, dacă jupânul satului, te-ar omeni, așa în cinste, cum omeniești pe cel ce-ți cinstește casa cu ospetia lui. Dar jupânul nu te îndeasă cu omenie în cinste. Ovėsul din pătrare, știți ce răsplată are? — Frăul în capul calului. Cele dintăiu pătrare ți-le dă pe omenie, dar și acele numai ca să te prindă în cușcă, ear cele ce vin, litrele și feriile, ți-le încarcă cu preț scump și pipărat ca dragostea și mila ce ți-o poartă. Are afurisitul de jidan boscoane și descântece din legea lui, pentru cei-ce îi trec odată pragul. Și că e așa, întrebați numai pe cei-ce calcă tot mereu pridvorul căsii lui.

Că tu beai și îți petreci, n'are nime'n lume treabă. Ești stăpân pe tine și pe pofta ta. Când îți place beai apă, când nu, cu atât mai bine, beai vinars. N'are nime să se amestece. Și asta li-o spui și tu, și mai ales atunci le-o spui, când omenia lui lțig te aduce pe două căi dela crășmă, — de se întâmplă să-ți tragă sama vre-unu! pe drum. Ear nevasta de acasă tace mulcomă, o cumintește și o ostoiaie voia ta și zarva ta de om stămpărat.

Nime n'are să te tragă de suman, e drept, și să-ți închiză drumul; dar apoi dragostea de creștin și de frate îl îndeamnă pe ori și care, că de poate să oprească răul, ce amenință cu perire nu numai pe unul, ci pe alții zece ori cinci-sprezece, câți vor fi, pe cari soartea lor nefericită i-a legat de cel

unul. Și când păcatul acela se întinde și se lățește ca ciurma, de amenință cu perire nu unul sau doi, ci un sat întreg, un ținut sau chiar un neam întreg, atunci nu e vorbă numai de dragoste și de milă, ci de datorință.

Și pe noi, pe ești de la sate, începe să ne bântue tot mai întins și tot mai cu primejdie afurisita patimă a beției, n'ar avea parte cel-ce i-a aflat sēmēnța. Par'că e făcătura; mână în mână cu sērăcia și cu droaia de necazuri ce dau peste capul nostru, prinde rēdăcini, tot mai tari și beutura. Și înghițim, bucată cu bucată, stăricica'n bani și pământ, ce-o mai avem. Gritērește, și înghițatură cu înghițatură, hopăim avutul ce-l mai avem și fericirea copiilor nostri. — Și așa avutul nostru se duce cu apa Sâmbetei și tihneala noastră o suflă vēnturile prostii și ale patimii. Stăricica, ce biata o avem, rodul grelelor împulpări și străduinți, puse în brazdă de noi și de cei ce-i avem, în loc s'o păstrăm și să o îndoim cu vremea, o zălogim crășmarului pe vinars. Părăluțele albe, strînse'n vremuri mai cuminti, le plivim rēnd pe rēnd, — și așa, noi rămānem sdrobiți și frânți în suiet de greutatea păcatului ce-l facem, care nu ne îngădue în ale gândului și a faptei slobozenia de mai înainte, ci ne împinge unde vrea, ca pe cel-ce nu-i stăpân peste sine și peste voia lui. Ear copii ce-i avem și nevasta, primesc ca moștenire un traiu chinuit și de cerșitor și blēstām pentru cel-ce le-a furat hodina și liniștea de oare când.

Și așa ne prăpădim noi averea lăsată de părinți, și nefericim cu păcatele noastre un șir de urmași, cari nu au, poate, decât numai păcatul că ne-au avut pe noi de părinți.

Averea în bani și în pământ, și pe lângă acestea mintea, is netăgăduiții și

și nici nu prea căutau la atăta avere făr' mai mult la cinste, dar las, că și trăiau lume albă, nu ca acuma. Nici că umblau după atăta pompă și erau fericiți, că să luau din dragoste și să cununau după lege, nu ca în vremea de acum, că necinstesc ei o taină așa de mare și de sfântă. Când mă gândesc acum ce lume era pe atunci, că de s'ar fi prăpădit pământul și biserica era biserică și sērbătorile erau sērbători și legea Dumnezească sfântă, nu ca bunăoară acuma, că din crășmă dela jidovul trece drumul și intră la biserică și cum e buimăcit la cap doarme sub slujba întreagă. Când ar fi să lucre cântă, sbiară călmăciți de liurcă otrăvită și umblă haimana, lucrând apoi în zi de sērbătoare și necinstind legea bisericească, care zice că se ascultă sf. liturgie cu pietate, precum să cade și se nu lucră în Dumineci și sērbători.

Să propti apoi în ciomagu-i harnic, își netezi cinstitele-i plete și înlăturând de pe ochi sprâncenele căltoase, cu pălăria dată pe ciafă și cu fața senină, începu eară domol, cum îi era obiceiul, povestea acolo unde o curmase: »Așa..., așa era pe atunci dragul badei, și cum spuneam și Bujor să cununase la popa după lege, creștinește și duceau un traiu liniștit ca doi porumbei.

La Săn-Geogiu, cum era și el stăpân acum, ca să agonisească mai mult, s'o făcut el însuși cioban, zicându-și, că unde pune stăpānu mâna, îi pusă. Și n'o prea fost norocos, că în vara aceea a fost ploae după ploaie ba și puse chiar și capul.

Era cam cătră sfințitul soarelui, Bujor sta la umbră colo sub bradul cela și doinea din fluer cum numai el știa. Cum sta el așa doinind, o ciută trece tāmān pe la picioarele lui, Bujor prinde iute ciomagul și-o urmărește. Ciuta tot de zece pași înaintea lui, pân'-ce scoborise printre țancurile celea și Bujor după ea. Dela o vreme să cam ciudise, că prea îl purtase cu minciuna și gândind, că ciomege mai găsește el, și-o sprijinit piciorul stâng într'o buturugă s'o rēstit apoi odată voinicește ca la Cănecreț, și când isbi ciomagul cu gândul s'o nimerească, s'o desfăcut sorocita de buturugă, ear el bietu. s'o prăbușit de acolo din înălțime pe jghiabul gronțuros de vale, de nu s'o ales nimic, numai păzdarii din trupul acela mândru și voinic.

Acı lunecându-i badii Toader ciomagul, își răzīmă fruntea încrețită pe mâna-i tremurătoare, ear din ochii lui slăbiți, căzură câteva lacrimi, rostind încet, »așa o vrut Dzeu».

Spusu-mi-a în durerea lui, că Nuțica pe Bujor l'a plāns sēptēmāni întregi, ear Oierul, socrul lui a chemat trei popi din trei sate, să-i facă slujba întreagă și să-l îngroape după legea creștinească, c'a fost om prea bun și cu frica lui Dzeu. La bisericile din împrejurime au tras clopotele trei zile de-arēndul, așa în glasul lor tânguitor. Toți îl plāngeau, că tuturor le fusese drag.

Mi-a mai spus apoi, că fata Oierului a rămas vēduvā și că Oierul. neavēnd alți copii și-a împărțit toată averea sērăcilor. »Ear aici, — zice — unde vezi dālma asta, îi croise un mor-

singurii chizeși ai vieții și ai trăinicii noastre; în singurele bărne ce s'în stare să te mântuie din vrajba aprinsă a primejdiilor ce ți-le răscolesc în jur cei răi. — Patimile și năravurile rele în rugina sufletului; în carii, ce rod miezul și sâmburele acestor sprijoane ce le mai avem. Iadul ne vrea sufletul, oamenii ne rîvnesc avutul în sânge și în bani, — și spuneți ce ne mai poate ține întregi, dacă nu mintea noastră trează și vegherea și paza cuminte a putintelor ce le mai avem?

Dacă, atunci când e foc în sat, nu joim să tragem clopotele într'o dungă, acum, când se lățește printre noi patima beuturii, — foc ce pârjolește mai avan ca focul cel adevărat, ar trebui să dăngănim zi și noapte limba clopotelor, ca cei chemați să se deștepte și să vină în ajutorul celor amenințați de primejdie și perire.

Beutura și beția e foc aprins în codrul neamului nostru, și ne prăpădim vîzînd cu ochii, dacă nu ne lăpădăm de ea, ca de Satana în botez.

Crestături.

— **Ca să se știe.** Ne-am luat voie la timpul seu a reprobă faptul, că președintele ad hoc al adunării dela Timișoara a »Asociațiunii« a înfierat ex presidio pe episcopii români, pentru-că n'au luat parte la adunare. Acum găsim în organul oficios al »Asociațiunii« justificarea expresă a procedurii noastre, care în același timp trebuie să o traducem într'o reprobare a procedurii urmată de președintele adunării. În prim-articolul seu din numărul ultim »Transilvania« zice:

...»ne credem datorii a constata în interesul adevărului, că P. S. L. Episcopii de Lugoj și Arad, cari atât pentru apropierea residentelor și pentru agilitatea ce li-o permite etatea lor, erau așteptați cu siguranță la adunarea din Timișoara, au fost împedecați din cauze independente de voința lor de a se prezenta la ultima adunare. P. S. Episcop al Lugojului și-a exprimat regretul asupra acestei împiedecări prin o scrisoare adresată biroului Asociațiunii încă înainte de adunare, scrisoare în care a pus în vedere donarea unei valoroase colecțiuni pentru Muzeul nostru, ear P. S. Episcop al Aradului, care chiar în ziua adunării generale a trebuit să seversască o funcțiune oficială în diecesa sa, s'a înscris membru fondator al Asociațiunii și a felicitat adunarea generală prin o telegramă calduroasă, care însă în urma unei întârzieri a sosit abia după încheierea adunării.

Cea-ce regretăm e, că nu s'au făcut cunoscute președintelui aceste lucruri, cari credem că ar fi putut să evite incidentul.

...In fine episcopii nostri trebuie să rabde de multe ori atac, și într'o formă și într'alta, fiindcă procedura lor sau nu e înțeleasă de public, sau nu și-o pot numai decât explica înaintea marelui public. —

mînt frumos, ca la oraș, închis cu rîzlogi și până trăia il cerceta el și fata lui Nuțica, în tot anul și mai ales, până nu se scormonise odată o furtună cutropitoare, care desbină țancul acesta, de colo tocmai din virf, isbindu-l aici și făcînd să se cutremure din temelii toți munții.

A încheiat apoi badea Toader cu ce urmează: »E mult de atunci, și de când eu n'am mai fost pe aici încă e mult. Mormîntul ăsta e negrijit și nu mă mir, că-i în mijlocul muntelui. Mi-e necaz însă, când vîz în cimiterul nost crucile răsturnate de vite și coplesite de urzici și polomide. Când vîz locul ăsta sfînt udad de atîtea lacrimi și cu sânge scump apărat. Când știu, că aici în locul acesta fără închizătură, hodinesc rămășițele strămoșilor, necinstite și necercetate de nime. Mă gândesc, că oare ale mele mai avea-or loc? Și Doamne rău mai e, când te judecă străinul și nu te judeci tu însuși«.

Și am pornit apoi spre »fântâna Mioriței«.

Amadeus.

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

Conan Doyle: *Duett* — Roman tradus de Dr. V. Onișor, adv. în Bistrița. Se poate cumpăra dela autor și dela librăria Petru Simțion Arad, cu 1 cor. 60 fil.

»Reuniunea învățătorilor români« dela școalele conf. or. din protopopiatele Arad, Chișineu, Șiria etc. — Organ oficios, — nr. 3. — Abonamentul 5 cor. pe an. — Arad (Piața Tököly nr. 8).

— **Memorandul** episcopatului bisericei gr.-or. române înaintat ministrului de culte în cauza reformei faimoase a școalelor, se publică în întregime în »Tel. Român«. Când se va sfîrși publicarea vom reveni.

— **Din privilegiul jubileului**, neserbătorit, a școalelor din Blaj, »Lucaferul« publică un frumos articol de Al. Ciura, pe care ne vom face plăcerea a-l reproduce. — »Unirea« din Blaj a scos din același prilej un număr festiv interesant cu următorul cuprins:

Școalele din Blaj (odă) de Emil Sabo. — Aniversare. — Deschiderea școalelor din Blaj de Dr. Aug. Bunea. — Amintiri din Blaj de acum 38 de ani de Ioan Bianu. — Centenarul școalelor. — Propunerea limbilor în școalele din Blaj înainte de 1848, de I. M. M. — Cum trăiesc studenții din Blaj?

Despre însuși actul serbării cetim în »Unirea«: Aniversarea de 150 ani a deschiderii școalelor din Blaj s'a serbat Joi dimineața în biserica catedrală cu o liturgie de mulțămînt, pontificată de directorul gimnasial asistat de profesorii: George Muntean, directorul preparandiei, Ioan F. Negruț, Alesiu Viciu, Aron Deac, Nicolau Pop, Dr. Ioan Sâmpălean, Dr. Ambrosiu Chețianu, Aurel C. Domșa, Ioan Fodor și Alexandru Ciura, lectorând profesorii Emil Sabo și Eugen Pantea. Prof. Emil Viciu a ținut cuvîntarea ocazională, schițînd în trăsături generale istoricul școalelor, importanța lor culturală și mulțumita cu care datorim cu toții și în special elevii acestor școale marilor întemeietori. La liturgia aceasta împreună cu doxologia cea mare a luat parte Esceleța Sa Metropolitul, membrii Vener. Capitul, profesorii și elevii dela toate institutele de învățămînt. Public străin puțin. A cântat corul elevilor din Internatul de băieți. În ziua aceea nu s'au ținut prelegeri la nici un institut.

RĂVAȘUL CLUJULUI

— **Tinerimea română din Cluj** invită la serata împreună cu dans, care va avea loc în 26 Noemvrie n. 1904 în sala redutei orașenești. Inceputul precis la oarele 8 seara. Programul se va distribui sara la cassă. Pretul de intrare: locul I. 3 cor., locul II. 2 cor., de persoană. Venitul curat e destinat pentru scopuri filantropice. Folosirea lui precum și ofertele marimonioase se vor cvita publice. Cassar: Emil Pop, Tordai-ût nr. 11.

Comitetul aranjator: Dr. Victor Porutiu, președinte; Vasile Glăjar, v.-preș.; Traian Petrașcu, v.-preș.; Silviu Brandieș, secr. I.; Victor V. Muntean, secr. II.; Emil Pop, cassar; Eugen Curta, cortrolor; Ioan Dordea, Basil Bașiota, Eugen Groze, Vasile Lucaciu, Camil Piso, Cornel Albu, Valentin Porutiu, Voicu Nițescu, Iuliu Russu, Sever Dan.

— **Sedînță comemorativă.** Eu cred — și mulți alții vor crede așa, — că atunci, când tinerimea universitară din Cluj a început, să țină sedințe comemorative pentru binefăcătorii săi a fost condusă de un sfînt sentiment de pietate față de cei, cari prin munca și agonisirea lor au depărtat multe necazuri și au ușurat multora traiul. Și bine a fost, că s'a hotărît astfel de amintiri. E bine deci ca tinerimea — întreagă, iar nu numai cei împărțâșiți de ajutoare, ori nici aceia toți — măcar odată în an, să-și ridice mintea și sufletul spre Ceriu și să roage pe »Tatăl nostru«, ca »cu sufletele dreptilor să odihnească« pe cei cari bine i-au făcut. E bine, ca tinerimea noastră cât mai des să-și aducă aminte de binefăcătorii săi, căci multe bune poate învăța din viața lor.

Și în anul acesta universitarii români din Cluj au serbat amintirea binefăcătorilor în 5 l. c. Dimineața s'a ținut sta liturgie în amîndouă bisericile românești din loc, — la 8 oare în biserica gr.-or., la 9 oare în cea gr.-cat.

Scriitorul acestor rînduri a rămas foarte uimit vîzînd puținul număr al celor, cari s'au prezentat la biserică. Aceasta o amintesc numai în treacăt. — Sara la 5 oare s'a dat în localul casinei române o serată comemorativă — în fața unui dinstins public.

Programul a constat din o vorbire de deschidere rostită de juristul *Vasile Glăjar*, două puncte de cor: »Plîng și mă tînguesc« și »Cu sfinții odihnește« executate de corul tinerimei condus de medicinistul *Bașiota*, — o conferință despre binefăcătorii de juristul *Emil Pop* și o odă ocazională de *Voicu Nițescu*.

Toate punctele au fost bine făcute, dovadă aplausele publicului. Corul a cântat frumos; conferința a fost plină de observații serioase și potrivite; ear oda dlui Nițescu, pe care a cetit-o singur a făcut o impresiune adîncă.

Dăm aci *câte-va* strofe din aceasta odă:

Prin noapte orbecata-ți voi glorioși eroi,
Veghiata-ți ani dealungul s'ați îmbrăcat pe goi,
In sufletele noastre vîrsata-ți balsam sfînt,
Ne-ați alinat durerea prin fapte și cuvînt!

Pluțiți mîrețe umbre mereu în jurul nostru,
Căci noi toți epigonii cîntavom imnul vostru,
Vom împleți eterne cununi de lauri scumpe,
Ce spiritele voastre de glorie le umple.

Apoteose sfinte a fîurit mormîntul
Din voi slăviți martiri, și cât fine pămîntul
Vor rămînea neșterse din inimele noastre
Acele fapte scumpe și patimile voastre.

Pe ziuă și pe noapte vom merge la altar,
S'aducem, figuri sfinte, modestul nostru dar,
Ca Vameșul lui Crist ne vom ruga la Domnul
In fericiri eterne să vă prefacă somnul,

In mîndrul paradis voi stați triumfători,
Voi câștigata-ți singuri din mii de întrecători
Coroana din Olimp. Ear corul îngeresc
Feeric vă întoană un imn dumnezeesc!

Veghiați mîrețe umbre, fiți vecinic lângă noi,
Ca toți Români odată să fie așa ca voi,
Să fie mari, temuți, puternici și bogăți,
Și chiar de negrii dușmani să fie adorați!

Pe 'ntinsul orizont e liniște și duh,
Trei-patru păsărele aleargă prin vîzduh,
Pămîntul cu blîndețe privește cătră cer,
Ear norii ca copii se joacă prin eter!...

— **Serata »Reuniunii femeilor«.** Duminecă sara — 6 Nov. 1904 — s'a ținut în localul casinei române serata reuniunii femeilor din Cluj »Sfînta Maria«. Reuniunea aceasta are de scop înfrumșetarea bisericei gr.-cat. din loc și — abia înființată — s'a pus pe muncă serioasă, spre a-și putea ajunge scopul.

Prin aceasta serată s'a făcut inceputul fondului reuniunii și încă un inceput frumos. Din libera voie a publicului, s'au adunat pe sama reuniunii 57 cor. Dar cu mult mai frumos a fost succesul moral al seratei. Am avut o sară foarte frumoasă și ne-am depărtat cu impresiile cele mai plăcute. Programul a fost foarte bine întocmit și executarea lui a putut îndestuli așteptarea ori cui. Programul tipărit și împodobit cu portretul lui Artemiu Anderco, ne prevestea 5 puncte. Punctul I. și V. au fost ale corului universitarilor condus de *D. Bașiota*, anume »Serenada« de Marschner și »Cîntecul marinarilor« de Flondor. Nu putem decât să gratulăm dlui Bașiota, că în scurt timp a instruit ast-fel corul, încât a putut executa așa de frumos cîntările. Punctul al doilea și al patrulea din program au fost declamări. Dșoara *Elena Sfetea* a declamat poesia »*Ana Doamna*« de *V. Alexandri*, ear *DI Voicu Nițescu* a predat »*Rugămîntea din urmă*« de *G. Coșbuc*. — Dșoara Sfetea, care acum întâiașdata a pășit înaintea publicului, a interpretat bine, cu multă duiosie și cu mult farmec frumoasa legendă a lui *Alexandri*. Tot ce am dori e ca s'o mai putem auzi pe Dșoara Sfetea și altă dată.

Punctul al treilea din program a fost conferința Părintelui protopop *Dr. Dăianu* despre *Artemiu Anderco, un scriitor din Maramurș*. Tema a fost cu totul nouă pentru toți. Scrierile lui Anderco sunt în manuscris la *DI protopop*. Anderco a trăit între anii 1853—1877.

A scris pe vremea, când au început a scrie Eminescu, Slavici și entusiastul cîntăreț al »Nopților Carpatine«, *Dr Drăgescu*.

Conferințiarul la început a accentuat, că reuniunea femeilor are de scop înfrumșetarea bisericei. Infrumșetarea bisericei are de scop ca prin mijlocirea simțului estetic să deștepte simțul de pietate în oameni, — acesta e deci scopul final al reuniunii. Tot acest scop se urmărește și prin aranjarea de serate. — După aceste trece la subiectul conferinței sale. Ne conduce mai întăiu în Maramurș și prin o descriere frumoasă și plastică străbatem țara lui Dagoș-Vodă până la Borșa, comună mare la hotarul dinspre Bucovina, locul nașterii lui Anderco. Conferințiarul în vara anului 1900 a petrecut în Maramurș, pe care în vre-o 15 zile l'a străbătut în lung și în lat. În Borșa familia lui Anderco i-a dat scrierile acestuia rugându-l, că intru cât le va afla de bune să le facă cunoscute publicului românesc.

Descrierea Maramurșului a fost foarte interesantă. Cu durere am aflat din aceasta descriere, că în mîndra țară a falnicului Dragoș, Români pierd în continuu terenul — în fanelul Jidanilor. Ni-s'a descurat apoi poporul românesc și unele datini maramurșene. După acestea trece la scriitorul Artemiu Anderco. Conferințiarul, care a vorbit liber, cam 1 ceas, ne dă o schiță biografică, și o scurtă apreciere a lui Anderco ilustrată cu unele pasaje din scrierile lui. Născut în 1853, ca fiul preotului din Borșa, Anderco a învățat în Borșa, Vișeu, Sighetul-Marmației și Cluj. La 1872 făcînd maturitatea în Sighet a câștigat un stipendiu dela »Transilvania« din București și s'a înscris la medicină în Turin, mai tîrziu în Roma. A călătorit prin Italia, Franța și România, și toate impresiile de călătorie și le-a scris în »Memoriile« sale. În Turin a făcut cunoștință cu Drăgescu și s'a inspirat de sentimentul național al lui. S'a ocupat pe lângă medicină cu studii de istorie și limbistica românească. A murit fără a se fi putut

promova doctor, în 1877, acasă. Scrierile lui sunt 7 volume în manuscris, cuprinzând însemnarea zilnică a impresiilor și observațiilor sale, memorii, studii și notițe de tot felul. Celea dintâiu memorii 1867—1871 sunt în limba ungurească, de oare-ce Anderco a crescut în școli ungurești. Mai târziu deșteptându-se în el simțământul național în Turin prin o frumoasă invocațiune »cătră geniul limbei noastre«, pe care el l'a nesocotit până atunci, dar pe care îl va adora după cum se cuvine de aci încolo, începe să scrie românește. — Limba în care scrie Anderco e frumoasă, observațiile și impresiile frumos predate. Aceasta a fost impresia, ce mi-au făcut-o citatele ascultate.

Conferența a fost ascultată cu viu interes și cu plăcere. —

După ce au fost executate punctele din program ni-s'a făcut o plăcută surprindere din partea orchestrei tinerimei condusă de medicinistul *Virgil Muntean* prin predarea *Marsului Sinaii*. Sperăm, că altă dată vom avea plăcerea să ascultăm aceasta orchestră și în cadrul programului.

În publicul numărös am remarcat cu plăcere prezența multor Doamne și domnișoare, cari de sigur au simțit cu drag cum toată serata a reușit drept omagiu femeilor române, și drept apo-teosă a mamei române, conform cuvintelor din »Ana Doamna«: cari au provocat furtunoase a-plause:

»Căci nu-i nimic mai gingaș și nu-i nimic mai tare Ca dragostea de mamă în inima română«.

Drept încheiere — din însărcinarea comitetului reuniunii — aducem mulțămii tuturor, cari au contribuit la frumosul succes al seratei și îi rugăm ca și în viitor să sprijinească tinăra reuniune a femeilor.

Adunarea învătătorilor din archidieceasă.

Blaj, 6 Noemvrie 1904.

Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din archidieceasă de Alba-Iulia și Făgăraș și-a ținut adunarea generală în 4 și 5 Nov. n. în Blaj.

În 3 Nov. a fost adunarea comitetului central la care au luat parte presidenții despărțemintelor și oficialii din centru.

Conform programei la oarele 7 a. m. au participat toți la slujba d-zeiască, care s'a celebrat în catedrala metropoliei. Au servit directorul prep. George Muntean cu mai mulți preoți, cântând corul pedagogilor.

Adunarea generală s'a început în 4 Nov. la oarele 9¹/₂ a. m. Președintele G. Muntean, dir. prep. salută pe Escelenția Sa Metropolitul Dr. V. Mihályi, care e de față, apoi pe inspectorul reg. ung. de școale, protopretorul și pe dl fost învățător Alexă Pocol, acum mare proprietar. (Dl Pocol venia din Oradea-mare, unde a făcut vizită episcopului Radu, și în Blaj a fost oaspele Esc. Sale Metropolitului). Vorbește apoi de moralitate, disciplină și virtute; accentuează drepturile limbei materne, spunând că numai prin ea se poate omul cultiva. Înainte de a deschide adunarea spune, că în decursul anului a reposat trei membri ordinari: George Tătar, fost inv. în Petridul-de-jos, Todoran și încă unul. De față la adunare afară de cei pomeniți, mai erau: Gavril Pop, canonic; Ioan F. Negruțiu, prof.; Aurel P. Bota, prof.; Iuliu Bardoși, insp. reg. în pens.; Petru Ungurean, prof.; Emil Sabo, prof.; Stefan Roșian, spiritual în seminar; Victor Macaveiu, prof. de teol.; Nicolau Pop, Dr. Ioan Raț, prof.; Lita, protopop; inspectorul com. Albei-de-jos și protopretorul Blajului. D-șoarele: Elena Sântion, Roza Căpușan, Silvia Negruțiu, Victoria Groze și Ana Dănilă.

Erau reprezentate despărțemintele: Aiud, A-Iulia, Arieș, Biia, Sănmărtin, Blaj, Cluj, Cojocna, Făgăraș, Giurgiu, Indol, Ludoș, Morlaca, Murăș-Uioara, Sebeș, Sibiu, Turda și Făgăraș.

Din raportul general al comitetului se poate vedea, că reuniunea numără 32 membri fondatori, 680 ordinari, 85 ajutători și 14 onorari. Despărțemintele mai toate lucră.

După citirea raportului Escelenția Sa Metropolitul Victor ține o cuvântare de laudă și încurajare cătră învățători, și în fine pune la dispoziția comitetului 100 cor. în aur creând două premii à 50 cor. Premiul întâiu se-l capete acel învățător, care va face cea mai bună disertație cu subiectul: »Prin ce mijloace și cum și-ar putea încasa învățătorul salariul prin autoritățile politice fără a vătămă autoritățile bisericești?« Ear al doilea premiu se-l capete acel învățător, care va dovedi că din stupii săi a făcut mai multe chile de miere. Dl *Alexa Pocol* se înscrie de membru fondator plătind taxă de 100 cor. și ofere un premiu de 50 cor. acelu învățător sêrac, care are mai mulți copii la școală.

Adunarea primește cu bucurie și aclamațiuni. După acestea Metropolitul Victor se depărță.

Cassarul reuniunii raportează, că reuniunea are o avere de 7750 cor. 40 fil. Pretensiune la »Foaia Școlastică« 4380 cor.

Din raportul comitetului redacțional al »Foi Școlastice« vedem, că foaia apare în peste 800 exemplare, dar' are restanțe foarte mari pe la abonenți.

Alegându-se mai multe comisiuni ședința sê încheie.

La 1 oră d. a. a fost prânz comun în hotelul »Grand« al lui Coltör, la care au luat parte cam 60 persoane. A toastat preș. G. Muntean pentru Metropolitul, patronul reuniunii. Iuliu Bardoși inspector reg. în pens., pentru inspectorul com. Albei inferioare și protopretorul.

Inspectorul reg. pentru președinte. A. Pocol pentru învățători, Ioachim Pop pentru dl Iuliu Bardoși, D. Cioloca pentru comitetul central, T. Stoica pentru dl Pocol și A. Peștean pentru președinte.

În ședința a 2-a au raportat comisiile. S'a votat premiu din pomologie d-lui Aurel Pop, inv. în Șard. Sê pun la concurs trei premii două à 50 cor. și unul à 40 cor. pentru următoarele teme:

1. Cum s'ar putea promova bunăstarea morală și materială a reuniunii?

2. Cum își poate câștiga și susține învățătorul autoritatea?

3. Cum s'ar putea stîrpi prin mijlocirea școlii furtul, minciuna, invidia și beția?

Se sulevează idea reuniunii de înmormântare și se alege o comisie care sê studieze cauza cu teme. Cu ocazia aceasta s'a ținut și o convenie a inv., cari au absolvat în anul 1894. Au fost puțini de față, dar și-au petrecut o sară frățește împreună.

Report.

Răsboiul din Asia.

Port-Arthurul a căzut!?

De luni de zile gazetele scriau, că Port-Arthurul va cădea în curând, însă vestita cetate s'a ținut cu tărie și apropierea de ea i-a costat multe vieți și multă cheltuială pe Japonezi. Din 27 Oct. Japonezii au început un teribil asalt contra cetății. Rușii s'au apêrat cu bravură și numai cu admirațiune sê poate scrie despre comandantul Stössel și despre vitejii sei soldați. Puterile însă le-au fost slăbite și ajutoare nu puteau căpeta din nici un loc, astfel a trebuit sê cadă. În 8 Nov. Port-Arthurul a ajuns în stăpânirea Japonezilor. Luptele din urmă i-au costat 20,000 oameni. Cu totul ocuparea Port-Arthurului a costat pe Japonezi aproape 70.000 oameni.

— Știrea despre căderea Port-Arthurului se desminte. Apêrătorii cetății se țin cu bravură!

Pregătiri pentru iarnă.

Amândouê părțile sê pregătesc fac întărituri și caută sê-și ocupe pozițiunile celea mai favorabile. Iarna le dă mult de gândit, căci e foarte greu să sê provadă întreaga armată cu îmbrăcăminte de iarnă. Cu deosebire Japonezilor le va fi cu greu, căci în țara lor nu au cunoscut gerul. Rușii vor prevedea pe ostașii lor cu ochelari albaștri, pentru-că strălucirea zăpezii în locurile acelea e așa de mare, încât aproape orbește pe om. S'au comandat la o fabrică 600 mii de ochelari, astfel toți ostașii vor lupta cu ochelari.

Rușii la Wladivostoc.

În vederea căderii Port-Arthurului Rușii de multă vreme au început sê întăresc un alt port însemnat, *Wladivostoc*. Întăriturile sê estind în depărtare de oraș de vre-o câțiva kilometri. Orașul îl provêd din belșug cu material de răsboiu și cu nutremên. Japonezii nu sê pot apropia de această fortăreață, ca s'o studieze, deoare-ce portul e provêzut cu mine submarine până la o depărtare de 7 mile. La timpul seu Japonezii vor găsi în *Wladivostok* un nou Port-Arthur. Dacă și *Wladivostocul* îi va costa pe Japonezi cât i-a costat Port-Arthurul, atunci vor putea repeți cuvintele unui rege din vechime, care după ce a invins oastea Romanilor, din cauza pierderilor mari ce a avut, a zis: »Încă o Invingere ca aceasta, — și sunt pierdut«.

DE PESTE SÊPTÊMÂNĂ

Pentru noua biserică din Cluj.

Suntem earăși în plăcută poziție a vesti cetitorilor nostri despre un nou frumos dar făcut pentru biserica gr.-cat. ce se va ridica în Cluj. *D-na Vêd. Ana Redean m. Boroș* condusă de bine cunoscutele-i sentimente religioase a dăruit 40 coroane pe seama fondului noiei biserici. Nu prea suntem obicinuiți, sê înregistrăm astfel de fapte frumoase, căci astăzi lumea pentru ori-ce dă bucurioasă numai pentru biserica nu. D-zeu sê-și răsplătească însuțit dăruitoarei evlavioase și fie ca fapta D-Sale sê afle mulți imitatori!

— Sfințirea noiei biserici din Borodul-mare, s'a sêvrșit cu toată pompa în ziua de »S. Dumitru«, de cătră însuși episcopul *Dr. Demetriu*

Radu. Dudă raportul lung ce ni-s'a trimis, dăm deocamdată următoarele:

Episcopul *Dr. Radu* a sosit la Vad, Luni 7 Nov. la 2 ore d. a. însoțit de Il. Sa vicarul *Dr. Lauran*, protopopul *I. Genț*, secretarul *Dr. C. Bulc*, parochul *P. Popescu*, și capelanul *Dr. Hetco*, fiscul cons. *Dr. Dem. Kiss* și *Dr. Coriolan Papp*, dir. »Bihorenei«. În gară era așteptat de mai mulți preoți și țărani și de protopretorul cercului *Aleșd, Bérczi*, care l'a salutată pe ungurește. Episcopul i-a răspuns aclamând pe M. Sa. Adevărata primire s'a făcut în comuna Vad, unde lângă frumoasa biserică era o poartă triumfală din ramuri de brad. Aci protopopul *Șipoș* l'a salutată pe iubitul arhieru, aclamat de popor mult. Episcopul intră în biserică, sê închină, ține o alocuțiune poporului, sê cântă mărire întru cei de sus lui Dzeu și arhierul binecuvântă poporul. După o scurtă vizită în casa protopopului, arhierul se sui cu *Dr. Lauran* earăși în trăsura de gală a contelui *Zichy*, trasă de 4 sburători negri, și în convoiu lung, precedat de 24 călăreți se porni spre *Borodul-mare*. În *Topa de Criș* la poarta triumfală așezată între școală și biserică parochul salută pe Sfinția Sa, o copilă îi oferi flori și corul băeților condus de învățător cântă »întru mulți ani«. Episcopul mulțămii laudându-i pentru școala ce și-au făcut și susțin, și îi binecuvântă. La 4 ore cortegiul sosi în *Borod*, unde îl salută primarul *Paladi* sub o nouă poartă triumfală de ramuri verzi. Episcopul intră cu toată suita în biserica cea nouă unde se slujă vecernia.

Sara la cina dată în casa parochială, unde era încuartirat Episcopul și vicariul sêu, *Dr. Lauran* închină un frumos toast urând Il. Sale sê ajungă încă multe zile onomastice așa frumoase în mijlocul apostoliei sale. Episcopul mulțămii clerului pentru dragostea ce-i arată și-i chiamă la conlucrare vie.

În ziua *S. Demetriu* noua biserică e plină de lume. S. Sa e condus cu mare pompă la biserică. Timpul e foarte frumos. După actul consacării se celebrează s. lit. pontificând episcopul cu numeroasă asistență. După evanghelie rostește o cuvântare sublimă, puternică, de 1 ceas întreg, care a pus la culmea uimirei pe toți ascultătorii. Nu se poate descrie impresia ce a făcut. A urmat instalarea de paroch a zelosului preot *Emil Perenyi*, sub a cărui cărmă în 5 ani s'a făcut casa par. și biserica. La sfinșitul liturgiei se face procesiune în jurul frumoasei biserici. Preoțimea gr. or. de pe *Criș*, reprezentată prin vre-o 8—9 persoane, în frunte cu venerabilul protopop *Filip* își face reverința la S. Sa aducându-i și urări de ziua onomastică. S. Sa îi primește cu cuvinte pline de dragoste.

La prânz era sê nufie toaste, totuși au fost. Il. Sa a închinat pentru M. Sa. Protopopul *Filip* pentru Episcopul. Preotul *Clintoc*, (ung.) pentru protopretor, care mulțămind închină pentru preoțime. Preotul *G. Murășan* pentru *Dr. Lauran*, apoi pentru *Dr. Dăianu*, care răspunde închinând pentru reprezentanții clerului rom. gr.-or. — Sara a fost concert și petrecere. Episcopul făcând câteva vizite s'a reîntors cu o parte a suitei sale la *Oradea*, lăsând cele mai plăcute impresii.

— **Universitate în Blaj.** »Gazeta de Duminecă« din *Șimleu*, scriind din prilejul iubileului școalelor din *Blaj* zice:

»Înainte de școalele *Blajului* nu avem nici o școală publică românească; cu ele s'a făcut începutul; cu ajutorul lor, cu bărbații eșiți din acele școale, s'au făcut toate școalele românești de atunci încoace. Toți episcopii *Blajului* au contribuit câte ceva la înzestrarea acestor școale. Episcopul *Inocențiu Clain* le-a întemeiat; *Aron* le-a deschis și înzestrat; *Rednic* le-a lăsat toată averea; *Gregoriu Maior* a întemeiat fundațiune de pâne pentru 200 de școlari și a lăsat o fundațiune de 120 galbini pentru premiarea școlariilor diligenți; *Bob* a creat salarii din averea sa proprie pentru 5 profesori; *Leményi* înainte de 1848 a plătit din al sêu pe unii profesori dela cursul filosofic; *Șuluța* la 1865 a întemeiat cursul preparandial de doi ani și la moartea sa a lăsat o fundațiune grandioasă, din care sê plătesc două salarii profesoriale și numeroase stipendii pentru studenții gimnasiali; *Vancea* a lărgit seminarul teologic, înființat seminarul de băieți și internatul de fete, ridică cursul preparandial la 3 ani și mai făcu multe îmbunătățiri școalelor din *Blaj*.

Sperăm că nici actualul arhieriscop și metropolit *Mihályi* nu va rămânea cu nimic mai jos decât vrediciii lui antecesori, precum nici cei-ce vor urma după vreme, cât dacă nu mai curând — barem peste un veac, sê aibă *Blajul* și o universitate românească, care sê nu fie a uniților nici a neuniților, ci a tuturor Românilor din aceasta patrie. Dar până atunci sê ne aducem aminte în rugăciunile noastre de acei milostivi vlădici ai nostri, cari au fundat și înzestrat aceste școale, fără de cari nu știm ce ne-am fi făcut«.

— **Din Archidieceasă.** *Moise Bursu*, paroch în *Ucea-super*. în Vicariat și *Iacob Cornea*, paroch în *Vințul-de-jos*, distr. *Alba-Iuliei*, cu ziua de 1 Octomvrie n. au fost trecuți între deficienți. — *Niculae Pop*, profesor preparandial a fost încredințat cu propunerea economiei la facultatea teo-

logică. — Ioan Bursu, fost cooperator în Ucea-super. a fost numit paroch tot acolo. — Ioan Boldor, preot neochirotonit a fost numit admin. parochial în Ciugudul-de-jos, ear Ioan Boșan, tot preot neochirotonit de administrator parochial în Poiana-de-Arieș, amândouă din distr. Arieș. — Octavian Popa, cleric abs. a fost numit catechet la școalele elementare din Cluj.

— »Sf. Dumitru« la Beiuș. Ni-se scrie din Beiuș, că în 6 Noemvrie studențimea de acolo în frunte cu corpul profesoral a sêrbat într'o ședință festivă ziua onomastică a Ilustrității Sale, Episcopului *Dr. Demetriu Radu*, patron al gimnasiului. — Programul a fost:

1. Bruckerlager marș, esec. de orchestra tinerimei.
2. Cuvânt de deschidere, rostit de directorul Ioan Butean.
3. Imn, cor mixt, de Porumbescu.
4. Doina de G. Coșbuc, decl. de G. Crișan stud. VIII.
5. Cimpoiul sêrbesc, orchestră de Louis Wiest.
6. A gyárban de Gyürki Ödön, decl. de E. Kardos VII.
7. Lelea vitează, cor mixt de Musicescu.
8. Der Sânger, Schiller decl. de D. Lupu VII.
9. Rêsunet dela Crișana, cor mixt de I. Vidu.
10. Cuvânt de închidere, rostit de prof. Dr. C. Pavel, conducătorul soc. de lectură.
11. Marș de Musicescu, cor mixt.
12. Marș de Rubinstein, orchestra tinerimei.

Sêrbarea a fost deamă. Punctele din program au fost bine alese. Cuvântul de deschidere rostit de directorul Ioan Butean, cât și discursul de încheiere pronunțat de profesorul Dr. Constantin Pavel, pe care o sê-l publicăm în întregime, au lăsat o adincă impresie în publicul distins. Dr. Constantin Pavel și-a ales tare bine. subiectul discursului seu. În legătură cu onomastica preainaltului patron a vorbit despre educația și caracterul studențimei, la care trebuie să ni-zuiască atât familiile cât și gimnasiile noastre.

— Din tractul *Morlăcii* ni-se scrie: În 31 Octomvrie st. n. s'a ținut adunarea de toamnă a despărțământului Morlaca al »Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din Archidieceasă«. (Unde?) Ca și într'alte locuri și aici sê aștepta cu zor, sosirea persoanelor, cari sê constituiesc majoritatea absolută, spre a sê putea ținea adunarea. Absența așa de mare și care așa de adese-ori sê întâmplă, fără ca respectivii Domni sê și-o motiveze, e dovadă de nepăsare. De altfel cu adunarea învățătorilor din tractul acesta a putut fi mulțumit ori-cine; Domnii ce au avut puncte în program s'au achitat destul de bine. Cu cuvinte bine ni-merite a deschis dl pres. Zahu adunarea. D-Sa schițând decadința morală a lumii de azi îndeamnă pe învățători sê fie apêrătorii poporului, în contra acestor curente periculoase, de care băjbăe atmosfera socială. Dl Catona, inv. din Poieni a cetit o disertație frumoasă, despre educația religioasă-morală a pruncilor; fiind scrisă într'o limbă populară a fost instructivă pentru popor. Învățătorul local Teodor Lungu a ținut cu băieții din despărțământul I. o prelegere practică, în care le-a desvoltat litera »u«; deși tinêr, abia acum eșit din școală, dl Lungu și-a ținut foarte bine prelegerea. Comitetul s'a constituit în modul următor: președinte dl Mango, inv. prim din Mărgău, bibliotecar dl Lucaciu, inv. în Morlaca, cassar dl G. Tulbure, notar și membru în comitetul central T. Lungu. Sê poate spera că sub conducerea acestui comitet încă va înainta despărțământul în toate privințele, fiind condus de un președinte zelos și activ. **S. J. f.**

— În *Vermeș* cu ocașiunea Sfințirii bisericiei gr.-cat. nou edificate, care se va celebra Luni în 21 Noemvrie st. n. a. c. (ziua SS. Arhangeli), sê va aranja și o petrecere cu dans, — sara la 5 oare. Prețul de intrare de persoană 1 coroană

— În *Cara* se va da o producțiune teatrală-declamatrică în sala școalei la 13 Noemvrie st. n. a. c. Inceputul la 7 oare seara. Prețul de intrare: locul I. de persoană 1 cor., locul II. de persoană 40 fil. Venitul curat e destinat în favorul fondului, pentru edificarea unei biserici nouă. Suprasolvirile se vor cuita cu mare mulțumită pe cale ziaristică. În paușă se vor juca »Călușerul« și »Bătuta« de tinerime.

— *Rac albastru.* Zilele trecute s'a pescuit în Dunăre la Galaț un rac de culoare albastru. A fost trimis viu spre a fi păstrat în muzeul de istorie naturală din București ca o curiositate zoologică.

— *Cărți românești* se găsec în Cluj la librăria *Eric Fabritius*, în piață.

Posta Redacțiunii.

— »Cântec de toamnă« — nu se poate publica. Nu suntem de acord cu părerile despre »versificație« și »pruncia literară« a țeranului. »Pruncia« aceasta a creat versuri de o frumșeță, pe care nu o poți apropia. Deci nu fie cu supêrare. Ne plăce mai mult o prosă bună, decât versuri slabe.

Janovitz Géza

Atelier de croitorie și mare magazin de vestminte gata, pentru bărbați și copii.

Cluj, Wesselényi M. u. 26. (Casa Economului.)

Efectuiește ori ce comandă de haine, după măsură, în timp scurt. dacă se cere chiar și în 24 oare. x x x x x

Ține deposit bogat de haine gata mare parte făcute în atelierul său pentru bărbați și băieți. x x x x

Serviciu prompt.

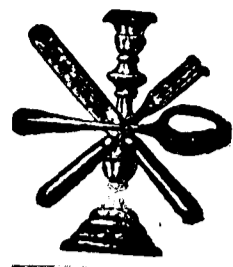
Croitură elegantă.

Stofe durabile și solid lucrate.

Prețuri moderate. 43 (9-10).

O cumpănă de culină gratuit.

Pe prețuri fabulos de ieftine trimit din magazinul meu prea încărcat **mărfurile mele de argint mexican** renumite în toată lumea pentru esceleța lor și anume:

- 6 cuțite de masă de argint mexican
- 6 linguri » » » » »
- 6 furcuțe » » » » »
- 12 lingurițe de cafea » » » » »
- 6 cuțite escelete desert » » » » »
- 6 furcuțe » » » » »
- 1 lingură mare de supă » » » » »
- 1 » » » » lapte » » » » »
- 2 feșnice elegante de salon.

46 bucăți la olaltă costă numai

6 fl. 50 cr.

După ori ce comande pe lângă asta dau ca *present* de răspundere și gratis o cumpănă de culină, care arată bine până la 12 1/2 chlg. Argintul mexican e un metal de tot alb (și înlăuntru) pentru a cărui durabilitate și esceleță calitate iau răspundere pe 25 ani.

Espediția se face trimițând banii înainte sau cu rambursă din magazinul european casa centrală de marfuri.

Scheffer D. Sândor
19-24. Budapest, VIII. Bezerédi-u. 3.

Cine suferă de **Epilepsie** și stări nervoase, se ceară (nevoie) sgarciuri broșura despre Epilepsie, care se trimite gratis și franco dela »Privil. Schwanen Apotheke,« Frankfurt a. Main. 25-52.

Pentru sezonul de toamnă și iarnă recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tēr.

Haine de toamnă și iarnă.
Căputuri de tranșiție (Double, Ulster, Raglan).
Pardesiuri de toamnă.
Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).
Căputuri economice, cupțușite cu stofă, ori cu blană.
Haine negre de salon și frac.
Bunde de călătorie și oraș.

Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comande din provinciă ca măsură e destul a trimite o haină veche. 21 (40-)

Fie care familie crută BANI!					
Servit minunat pentru 6 persoane, în toate colorile numai 95 cr., fl. 1-40, fl. 1-90	Servit de cafea pentru 6 persoane, în toate colorile numai fl. 2-20, fl. 2-90, fl. 3-45			Admirabilă garnitură de jolj de damas pentru 6 persoane numai fl. 2-10 fl. 2-90 fl. 3-40 fl. 3-90	Stergariu frumos decorat, de jolj, 6 bucăți numai fl. 1-25, fl. 1-72, fl. 1-90 fl. 2-10
30 rifi (1 rif e 78 cm.) jolj admirabil, numai fl. 3-65	30 rifi de jolj ca pielea numai fl. 4-15	30 rifi de jolj irlandez numai fl. 4-95	30 rifi de jolj de margaritar numai fl. 5-45	30 rifi de jolj rumburgian numai fl. 5-60	30 rifi de jolj rumburgian I, calitate numai fl. 6-40
50 rifi de jolj ca pielea numai fl. 8-25	50 rifi de jolj irlandez numai fl. 9-45	50 rifi de jolj rumburgian numai fl. 10-40	30 rifi de chiffon calitate foarte bună numai fl. 4-65	30 rifi de R. chiffon numai fl. 5-40	30 rifi de R. R. Chiffon numai fl. 6-85
30 rifi de Canavas vêrgat numai fl. 3-25	30 rifi de Canavas vêrgat și cu pătrate, prima calitate, numai fl. 4-55	30 rifi de canavas fin numai fl. 5-40	30 rifi de canavas — raritate — numai fl. 6-40	30 rifi de cinvat cu vèrgi albe pentru haine de pat numai fl. 6-35	30 rifi de cinvat alb împodobit cu flori, pentru haine de pat numai fl. 7-40
Admirabilă cămașă femeiască de pânză, cu broderii de mână numai 85 cr., fl. 1-15, fl. 1-55	Admirabilă cămașă femeiască de Chiffon, cu broderii elvețiene numai fl. 1-10, fl. 1-42, fl. 1-74	Minunat corset de dormit, după plăcere 98 cr. 1. 1-25 fl. 1-50	Admirabilii pantaloni femeiești de chiffon numai 90 cr. fl. 1-18 fl. 1-45	30 rifi de Chiffon admirabil cu broderii numai fl. 1-35 fl. 1-75 fl. 2-25	Admirabil Cloth și postav pentru iustă numai fl. 1-65, fl. 2-15, fl. 3-22
Lepeden de pânză, fără cusătură, lung de 2 m. și de 1 și jum. lat numai 92 cr.	Un admirabil lepedeu de pânză, fără cusătură, de 2 m lung și de 1 și jum. m. lat numai fl. 1-05	Agentură internațională de comerț Budapesta, Kerepesi-ut 65. sz. 1 em.		Admirabilă plapomă de chlot de mătase în toate colorile numai fl. 3-95	Admirabilă plapomă de Cașmir în toate colorile numai fl. 3-55

L. Barian Lupu